

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nové úkoly zvuku ve filmové tvorbě 20. století

Jiří Zobač

Pan Jiří Zobač je hudební a zvukový režisér. Jako pracovník filmového hudebního studia FISYO nahrál hudbu k cca 500 celovečerním a 100 krátkým a animovaným filmům, hudbu k představením Laterny Magiky, k AV programům na světové výstavy např. v Montrealu, Osace a Teheránu. Obdržel cenu EMMY TV Academie USA za nahrávku hudby k TV filmu "The Bourne Identity". Nahrál celou řadu gramofonových desek s předními českými i světovými interprety.

Kolokvium zaměřené na nové směry zvuku a zvukové postprodukce bylo samozřejmě ovlivněno bouřlivým vývojem technologií, které zásadním způsobem mění náš život. Zatímco ve sféře analogového filmového záznamu zvuku bylo pomocí systému DOLBY DIGITAL možné využít běžně zvukový záznam ve formátu 5.1, v lepším případě ve formátu 7.1 zvukových kanálů, takto v nové době se vše razantně změnilo. Změna přichází nejen v dobrém, tzn. možnost využití daleko většího množství zvukových efektů a tím i ve větším množství zvukových kanálů přizpůsobit zvukový záznam co možná nejvíce realitě. Bohužel nový systém, který můžeme nazvat digitální svět, přináší své oběti. V minulosti bylo možno stvořit zvuk pouze ve specializovaných studiích, která byla vybavena velmi drahou a sofistikovanou technologií a k této technice se mohli dostat jen skuteční profesionálové. Doba, která byla od ukončení studia po započítání vlastní práce v certifikovaném studiu, byla relativně dlouhá. Asistenti zvuku při své profesionální dráze museli projít několika pozicemi a skutečně se práci se zvukovým záznamem naučit. Ve výsledku jen ti nejlepší se mohli stát zvukovými mistry a sami vyrábět výsledný zvukový záznam k filmovému dílu. Tento problém ale nebyl jenom u filmového díla, ale byl obecně i u dalších zvukových kategorií. Navíc všechna zvuková studia, která se mohla honosit názvy profesionální, musela a to hlavně v kinematografii, projít velmi přísnou a složitou certifikací od firmy DOLBY. Tato certifikace nebyla jednou provždy. Při každém dokončení audiovizuálního díla byl u konečného „masteringu“ vždy přítomen odpovědný zástupce DOLBY, který svým podpisem stvrzoval profesionální kvalitu zvuku.

V dnešní digitální době je bohužel skutečnost jiná. Vzniklo několik rádooby zvukových studií, která díky současným nízkým nákladům na technologické vybavení dokončují zvukový záznam pro audiovizuální dílo. Není nutno tedy používat složitý kódovací systém firmy DOLBY, ale vzhledem k separátnímu šesti-kanálovému systému je možno dokončit zvuk kdekoliv (v garáži, obývacím pokoji, či jakkoliv velké pracovně). Není při této technice vůbec respektována skutečnost, že zvuk bude znít úplně jinak v malém prostoru, a úplně jinak ve velkém kině. Tyto amatérské přístupy poškozují velmi kvalitu audiovizuálního díla.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aby se zabránilo velkému nárůstu amaterismu a navrátil se zpět světový standard, začalo několik firem vytvářet mnohakanálové zvukové záznamy. Lídrem v této revoluci je samozřejmě společnost DOLBY, následovaná společnostmi jako je Imm Sound a Auro. Nejdále ve vývoji je společnost DOLBY. Její velmi sofistikovaný systém DOLBY ATMOS, který v kinematografii pro audiovizuální dílo využívá celkem 128 zvukových kanálů, které jsou v kinosále distribuovány pomocí 64 reproduktorů, je velmi revoluční. Vzniká tak dojem, který diváka přesvědčuje, že je v centru děje. Ostatní společnosti postupem času nejen vyvíjejí svoje samostatné systémy, ale některé, jako je např. Imm Sound, byly koupeny společností DOLBY. Aby si právě DOLBY udrželo dominantní postavení na trhu, tak při vyhlášení Oscarů nahradilo v názvu paláce, kde se předávají tyto ceny společnost KODAK a vznikl tak DOLBY THEATRE. Bohužel jsou v České republice pouze dvě komerční kina, kde je možno tento systém reprodukovat.

Kolokvium pana Zobače bylo díky novým technologiím studenty přijato velmi kladně a následovala po jeho přednášce dlouhá diskuse. Diskuse byla zaměřená nejen na nové systémy, ale i na možnosti využití technologií pro studentské či nízkorozpočtové filmy.